

Міністерство освіти і науки України
Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра педагогіки та методики навчання іноземних мов

Курсова робота

з педагогіки на тему: «Формування педагогіки партнерства в Новій українській школі»

студентки групи СОа 19
філологічного факультету освітніх
технологій, спеціальності 014 Середня освіта,
спеціалізації 014.021 Англійська мова і
література, освітньо-професійної програми
Іноземні мови та літератури,
методика навчання іноземних
мов і зарубіжної літератури
(англійська мова і друга західноєвропейська мова)а
Гарасимчук Тетяни Назарівни
Науковий керівник –
канд. пед. наук, доцент Кудіна В. В.
Кількість балів –
Національна шкала –
Оцінка ЄКТС –

Члени комісії: _____

(підпис)

(прізвище, ініціали)

_____
(підпис)

_____
(прізвище, ініціали)

Київ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ПАРТНЕРСТВА В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

1.1. Педагогіка партнерства у проєкті концепції Нової української школи: основні ідеї, принципи та сутність

1.2. Реалізація завдань розвитку особистості дитини на засадах педагогіки партнерства

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА ЗАСАДАХ ПЕДАГОГІКИ ПАРТНЕРСТВА В УМОВАХ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

2.1. Шляхи-реалізації принципів педагогіки партнерства на рівні базової середньої освіти

2.2. Аналіз потенціалу предмета «англійська мова» щодо втілення ідей педагогіки партнерства

ВИСНОВКИ

РЕЗЮМЕ

RESUME

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ВСТУП

Актуальність дослідження. Прийнятий Верховною Радою новий закон «Про освіту» змінює саму філософію навчання — ставить на перший план особистість, а не механізми освітнього процесу. Відповідно до Концепції «Нова українська школа», схваленої рішенням колегії МОН 27.10.2016 р. Сталі зрозумілими шляхи та етапи реалізації реформування загальної середньої освіти до 2029 р. Тепер система освіти ґрунтується на засадах педагогіки партнерства. Це має дуже важливе значення для кожного учасника освітнього процесу. Де головне є демократизація взаємовідносин у системі вчитель – учень – батьки. Усі стають об'єднаними спільними цілями та прагненнями, є добровільними та зацікавленими однодумцями, рівноправними учасниками освітнього процесу, відповідальними за результат.

Педагогіка партнерства – напрям педагогіки, що включає в себе систему методів і прийомів виховання і навчання на засадах гуманізму та творчого підходу до розвитку особистості. Серед авторів: В. О. Сухомлинський, Ш. А. Амонашвілі, І. П. Волков, І. П. Іванов, А. С. Макаренко, В. А. Караковський, С. М. Лисенкова, В. Ф. Шаталов та інші. Також питання педагогіки партнерства досліджували В. Андрущенко, Г. Балл, І. Бех, Н. Бібік, Л. Вовк, І. Зязюн, О. Савченко, В. М. Ярмаченко та інші.

Педагогіка партнерства (за О. Барабаш) визначається як напрям педагогіки, який передбачає узагальнення, проектування оптимальних умов, прийомів, методів формування та розвитку особистості школяра на гуманістичних засадах (1).

Мета роботи – дослідження використання партнерської педагогіки в Новій українській школі.

Завдання дослідження:

- вивчити поняття педагогіки партнерства;

- визначити основні шляхи реалізації педагогіки партнерства на рівні базової середньої освіти;
- проаналізувати потенціал предмета «англійська мова» щодо втілення ідей педагогіки партнерства.

Предмет дослідження – освітній процес Нової української школи

Об’єкт дослідження – основні шляхи реалізації принципів педагогіки партнерства у Новій українській школі.

Методи дослідження. У межах дослідження були застосовані методи, які відповідали меті та завданням дослідження. Зокрема, матеріал був представлений на основі опису, використовуючи прийоми компонентного аналізу, трансформації, класифікації та систематики. Використання абстрагування, систематизації та узагальнення допомогло розкрити сутність питання, реалізації принципів педагогіки партнерства в Новій українській школі.

Структура роботи. Структуру дослідження було визначено згідно з особливостями та характером поставлених завдань. Робота складається зі вступу, теоретичної частини, практичної частини, висновків та списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ПАРТНЕРСТВА В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

1.1. Педагогіка партнерства у проєкті концепції Нової української школи: основні ідеї, принципи та сутність

Світ змінюється і розвивається, так само, як змінюються і вимоги до молодих фахівців які знаходяться в пошуку роботи. Сучасний роботодавець шукає собі спеціалістів, які вміють навчатися впродовж життя, критично мислити, ставити цілі та досягати їх, працювати в команді, спілкуватися в багатокультурному середовищі та володіти іншими сучасними вміннями.

Саме тому процеси розвитку, виховання і соціалізації в новій школі покликані зробити випускника конкурентоздатним у XXI столітті.

Зараз в освіті тривають зміни, які стосуються і концепції освіти в цілому. Раніше освіта дорівнювалась навчанню, то зараз освіта дорівнює становленню людини. Тому що розвиток потужної держави і конкурентної економіки може забезпечити лише згуртовано спільнота творчих людей, відповідальних громадян, активних і підприємливих.

Реформа освіти або НУШ, як ми звикли її називати - одна з найамбітніших в історії незалежної України. Вона стала результатом розуміння, що освіта 21- го століття вже не може опиратися на лінійну репродуктивну модель передачі знань. Світ інформаційний, технології швидко і радикально змінюються, тому як би не хотілося залишити школу на острівці стабільності, це навряд можливо. Нова українська школа — про принципово інший погляд на освіту: її мету, організацію, взаємодію учасників.

Одним із ключових компонентів Концепції Нової української школи є педагогіка партнерства – педагогіка, що ґрунтується на партнерстві між учнем, учителем і батьками. Партнери, які мають спільну мету, є рівноправними учасниками освітнього процесу. Учитель має бути другом, а родина – залучена

до побудови освітнього процесу дитини. Педагогіка партнерства визначає істинно демократичний спосіб співпраці педагога і дитини, який не відкидає різниці в їхньому життєвому досвіді, знаннях, але передбачає безумовно рівність у праві на повагу, довіру, доброзичливе ставлення і взаємну вимогливість.

Сутність педагогіки партнерства полягає в спілкуванні, взаємодії та співпраці між учителем, учнем і батьками. Стосунки партнерства складаються там, де діти і дорослі мають спільні цілі і бачення. Учень - це партнер, одноступінь, рівноправний учасник освітнього процесу, відповідальний за його результати. Педагогіка партнерства набуває важливого значення як вектор гуманного і творчого підходу до кожного учасника освітнього процесу. Новий зміст освіти щодо співробітництва педагогів орієнтує вчителів, батьків на особистісний розвиток учнів, на поважне ставлення до дітей. Школа має ініціювати новий зміст та форми використання педагогіки партнерства, глибше залучати родини до побудови освітньої траєкторії дитини.

Педагогіка партнерства – це простір дитинства, який будується на засадах рівності, діалогу, співпраці, прийняття. Вона є складовою концепції Нової української школи, спрямованої на те, щоб побудувати довіру між школою, дітьми, батьками та суспільством.

Для педагогіки партнерства гуманне ставлення до дитини лежить в основі діяльності педагога. Це те, що має бути в центрі спілкування не лише між вчителем та учнями, також у стосунках із батьками, колегами. Освітнє середовище – це та модель, яка формує у дитині певну поведінку. Якщо педагогічний колектив працює на засадах гуманної педагогіки, в таких школах немає проблем з поведінкою дітей, агресією. Освітній процес за педагогікою партнерства не може бути одноступінь, тобто лише навчальним, тут має застосуватись комплексний підхід до навчання і виховання. Партнерська педагогіка орієнтує школу на розвиток цілісної особистості.

Головною задачею стає – розбудити, включити до дії внутрішні сили та можливості дитини для досягнення її максимального й повного розвитку. Тому що в центрі стоїть особистість дитини, її самобутність, самоцінність, розвиток її індивідуальних пізнавальних здібностей, максимальний їх вияв, ініціювання, використання індивідуального (суб'єктивного) досвіду кожної дитини; допомога батьків у самовизначенні та самореалізації, уникнення формування попередньо заданих якостей, формування в особистості культури життєдіяльності.

Базовими принципами партнерства «вчитель-учень», «вчитель-батьки», «учень-учень», «учень-батьки» є усвідомлення єдності цінностей для учнів, та вчителів, а саме: визнання гідності та прав дитини, повага до особистості, доброзичливість, рівність сторін, взаємна підтримка, довіра у відносинах та стосунках, толерантність, позитивне ставлення, діалог-взаємодія взаємоповага, право вибору та відповідальність; принципи соціального партнерства, які означають рівність сторін, добровільність прийняття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей

Нова українська школа опирається на те, що всі учасники освітнього процесу включені в спільну мету, а саме: дитина, якій хочеться навчатись тут і тепер, яка знає як надалі реалізуватися завдяки освітнім навичкам, як стати не лише корисним членом суспільства, а й успішною та щасливою людиною. А значить, і батькам потрібно співпрацювати з учителями, школі треба налаштовувати складний діалог, приймати, розмежовувати зони впливу, наполегливо формувати у партнерстві з батьками спільну відповідальність за якість освіти.

«У наших школах не повинно бути нещасливих дітей, душу яких гнітить думка, що вони ні на що не здатні. Успіх у навчанні – єдине джерело внутрішніх сил дитини, які породжують енергію для перероблення труднощів, бажання вчитися.» Саме ці слова В.О.Сухомлинського були девізом педагогів-першопрохідців, які чотири роки реалізували завдання Всеукраїнського

експерименту, були «Агентами змін». А зараз ми є тими агентами які змінюють освіту на краще.

1.2. Реалізація завдань розвитку особистості дитини на засадах педагогіки партнерства

Зміни в освіті, які зараз відбуваються, потребують підготовки педагогів до цих змін. Тому педагогам радять долучитися до освоєння двох основних новацій - компетентнісної парадигми освіти й педагогіки партнерства. Концепція Нової української школи базується на якісно новому рівні побудови взаємовідносин між педагогами, учнями, їхніми батьками та громадськими організаціями. Проблема співпраці сім'ї і школи у вихованні дітей досить складна і багатоаспектна. Насамперед це стосується структури взаємодії, розподілу обов'язків, ролей, завдань і функцій між усіма учасниками освітнього процесу, вироблення спільних дій. Батьки можуть створювати свої органи громадського самоврядування, а отже – впливати на освітній процес. Новий зміст освіти щодо співробітництва педагогів орієнтує вчителів, батьків на особистісний розвиток учнів, на поважне ставлення до дітей.

Що вкладається в поняття «партнерство»? Етимологія та лексичне значення: партнер – від франц. *partenaire* – «співспадкоємець» або - той, хто разом з кимось бере участь в будь-якої спільної діяльності, від лат. *partire* – «ділити», «отримати частину». Партнер – це учасник взаємодії, здатний до діалогу і внутрігруповому спілкуванню, роботі в команді, дотримується правил ділового етикету та норми співробітництва.

Термін «партнерство» переважно визначається як:

- система взаємовідносин, які відбуваються у процесі певної спільної діяльності;
- спосіб взаємодії і взаємин, організованих на принципах рівності, добровільності, рівнозначності та доповнюваності всіх її учасників;
- організаційна форма спільної діяльності, що передбачає об'єднання осіб на відповідних умовах розподілу праці та активної участі в її реалізації;

- спосіб взаємовідносин, за яких зберігаються права кожної зі сторін, чітко узгоджені і злагоджені дії учасників спільної справи, що ґрунтуються на засадах взаємовигоди та рівноправності.

Педагогіка партнерства – включає в себе систему методів і прийомів виховання і навчання на засадах спілкування, взаємодії та співпраці. Педагогіка партнерства ґрунтується на ідеях В. Сухомлинського, Ш. Амонашвілі. Проблему використання педагогіки партнерства в українській школі вивчали О. Барабаш, О. Бондаренко, А. Бугайчук, О. Савченко та ін. На їх думку - це чітко визначена система взаємовідносин, яка організовується на простих, але надзвичайно важливих принципах:

- взаємоповазі та рівноправності всіх учасників освітнього процесу;
- довірливих стосунках та спільній наполегливій праці;
- позитивному та доброзичливому ставленні одне до одного;
- порозумінні та ефективній комунікації задля досягнення спільної мети;
- забезпеченні права вільного вибору та спільних інтересів;
- соціальному партнерстві (добровільності визнання власних обов'язків та обов'язковість їх виконання).

Педагогіка партнерства спрямована на розвиток максимально продуктивних і здорових відносин у процесі навчання. Психологічну основу педагогіки партнерства складають суб'єкт-суб'єктні стосунки – співпраця двох суб'єктів. Цей тип взаємин є для освітнього процесу оптимальним, бо, з одного боку, він зберігає за вчителем функцію управління, а з другого, – дає учневі можливість діяти самостійно. Тому завдання педагогів полягає у створенні атмосфери турботи і підтримки учнів, яка сприяла б розвитку їхніх можливостей, задовольняла їхні інтелектуальні, емоційні й соціальні потреби. Для того, щоб освіта і навчання всім приносили задоволення, варто змінити правила гри і прийняти підхід партнерства замість традиційно авторитарного. Педагогу нерідко буває складно побачити в учневі рівноправного учасника діалогу та визнати, що з ним необхідно будувати партнерські стосунки. Водночас педагогіка партнерства не відміняє

вимогливість вчителя, бо, як засвідчує практика, саме вимогливі й справедливі вчителі мають найбільшу повагу та довіру учнів.

«Співпраця між батьками і школами – запорука кращої успішності учнів», переконаний відомий освітянин та автор книги “Школа майбутнього” Кен Робінсон

І беручи до уваги досвід американських колег, які переконані в дієвості педагогіці партнерства, і її інноваційних методів, покликаних формувати здатність людей брати участь у діалозі, підтримувати цілісність власної особистості.

Основні положення партнерської технології:

- Учитель і його учень (учні) – ділові партнери у досягненні мети.
- Основа співробітництва – контракт з точно визначеними обов'язками, термінами, результатами, санкціями і фінансуванням.
- Мета учня – опанувати важливий для нього предмет вивчення.
- Мета педагога – допомогти йому в реалізації мети.
- Відповідальність: 50% відповідальності учня, 50% - педагога.
- Стимули: для учня – його наміри, для педагога – винагорода.
- Організація процесу: максимальна самостійність учня, втручання педагога лише тоді, коли учень потребує допомоги.
- Постійне формування узагальнених алгоритмів вирішення завдань.
- Упровадження дієвих стимулів самомотивації.
- Максимальна опора на індивідуальні особливості.
- Використання найновіших засобів, що можуть сприяти прискоренню процесу.
- Забезпечення нешкідливості процесу та збереження здоров'я учня.
- Забезпечення індивідуального розпорядку дня.
- Створення комфортних умов.

Утілюючи ідеї педагогіки партнерства, вчителю необхідно в більшій мірі виявляти ініціативу і будувати навчання і виховання таким чином, щоб

дитина була постійно залучена до спільної діяльності. Як інструменти педагогіки партнерства можна використовувати цікаві й захоплюючі розповіді, відверту бесіду, справедливу і незалежну оцінку, заохочення творчих успіхів, особистий приклад, зустрічі з цікавими людьми, спільний пошук рішень, спільні суспільно корисні справи, благодійні акції тощо.

Методи технології партнерства, які заохочують виражати думки учнів:

- активні та інтерактивні технології,
- організація дослідної роботи,
- стимулювання самоосвітньої діяльності учнів,
- метод проектів,
- діалогічні методи,
- стимулювання висловлювання власних думок,
- створення проблемних ситуацій;
- методи самооцінки і взаємоперевірки.

Основні риси педагогіки партнерства:

- висування значущих цілей; визначення загальної мети, конкретних завдань, очікуваних результатів;
- розроблення плану дій з виконання стратегічних завдань, спільне планування індивідуального темпу навчання;
- методика «занурення»,
- колективна творча діяльність,
- ідея переборення пізнавальних утруднень у колективній творчій діяльності;
- об'єднання кількох тем навчального матеріалу в окремі блоки; використання опор;
- створення інтелектуального фону навчання;
- методика випереджувального навчання;
- реалізація диференційованого навчання;

- оптимізація процесу партнерської взаємодії, дослідження її ефективності, здійснення необхідного коригування, виправлення можливих помилок;
- активна участь дітей у контрольно-оцінювальній діяльності;
- самоаналіз у процесі індивідуального і колективного підведення результатів діяльності.

Тому безсумнівно можна сказати, що педагогіка партнерства важлива і незамінна з огляду на те, що:

- По-перше, сприяє створенню атмосфери, в якій найкраще розкривається потенціал кожного учня, формується його ініціативність і креативність. А це – один із ключових активів сучасного світу.
- По-друге, партнерство задовольняє потребу в значимості і приналежності та зменшує рівень стресу, що, зрештою, допомагає інтелекту працювати ефективніше.
- По-третє, такий формат стосунків найкраще готує молодих людей до професійної діяльності і ролі активного громадянина у відкритому світі.

Через те можна впевнено вважати, якщо працювати в школі де головне це спілкування, взаємодія та співпраця між учителем, учнем і батьками, то можна досягти помітних результатів, особливо на уроках англійської мови.

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА ЗАСАДАХ ПЕДАГОГІКИ ПАРТНЕРСТВА В УМОВАХ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

2.1. Шляхи реалізації принципів педагогіки партнерства на рівні базової середньої освіти

Одним із ключових компонентів формули Нової української школи є педагогіка партнерства, місія якої допомогти розкрити та розвинути здібності, таланти та можливості на основі партнерства між учителем, учнем і батьками. Адже партнерство – це підтримка!

Педагогіка партнерства – чітко визначена система взаємовідносин усіх учасників освітнього процесу (учнів, батьків, вчителів). Ґрунтується на навчанні без примусу, ідеї опори. Вільному виборі, ідеї випередження. Ідеї великих блоків.

Для успішної реалізації партнерського підходу, освітній заклад повинен переглянути стилі, форми та методи своєї співпраці з учнями та батьками. Метою цього є залучення всіх зацікавлених сторін до активної діяльності з метою досягнення успішних результатів у навчальному процесі. Вчителі, втілюючи принципи педагогіки партнерства, використовують не лише стандартні методи організації навчання, але також проявляють ініціативу та будують процес навчання і виховання таким чином, щоб дитина завжди була активною учасницею спільної діяльності. Вчителі також змінюють форму спілкування з батьками, тому що мають спільну відповідальність за гармонійний розвиток дітей. Гуманістичний підхід передбачає демократичне та людяне ставлення до дитини, забезпечення її прав на вибір, гідність та повагу, а також право бути самим собою, без примусу відповідати вимогам вчителя. У педагогіці партнерства учень сприймається як добровільний співробітник, одноступінь і рівноправний учасник педагогічного процесу, який турбується та несе відповідальність за його результати.

Навчання починає базуватись на принципах головною рисою яких є взаєморозуміння, взаємоповага та творче співробітництво між вчителем і учнем. Ця мораль підкреслює значення особистісного спілкування, що включає підтримку, співпереживання, визнання гідності людини та довіру. Основною формою навчання стає особисте спілкування є призводить до обміну думками, враженнями та моделюванням життєвих ситуацій. Крім того, передбачаються спеціально створені ситуації вибору, поштовхи до досягнення успіху, самоаналізу, самооцінки та самопізнання. Одним з принципових аспектів є спрямованість партнерської діяльності вчителя та учня на розвиток творчості, творчої активності, творчого мислення та здібностей до адаптації до нових умов.

Одним із важливих аспектів є акцент на партнерській діяльності між вчителем та учнем з метою розвитку творчості, творчої активності, творчого мислення та здібностей до адаптації до нових умов. Гуманне ставлення до дитини вважається невід'ємною складовою педагогічної роботи, яку неможливо замінити жодними технологіями або підходами до освіти.

В основі педагогіки партнерства – спілкування, взаємодія та співпраця між вчителем, учнем і батьками. Учні, батьки та вчителі, об'єднані спільними цілями та прагненнями, є добровільними та зацікавленими однодумцями, рівноправними учасниками освітнього процесу, відповідальними за результат. Формула успіху педагогічної взаємодії включає:

- інтерактивні форми;
- навчання та виховання без примусу;
- творчу співпрацю з батьками;
- цифрові технології.

З метою ефективної комунікації вчителя з учасниками освітнього процесу необхідно допомогти батькам знайти баланс рівня контролю та самостійності, який спрацює для їхньої дитини. Встановити чіткі правила

організації і виконання домашньої роботи, навчальних проєктів, різних завдань. Наприклад, описати, як батьки мають бути залучені та переглядати домашню роботу в кожному окремому випадку залежно від прогресу учня. Допомогти батькам у складанні й дотриманні режиму навчання; створенні зручного для виконання домашніх завдань місця. Порадити, як організувати ефективне виконання домашнього завдання в середовищі без телевізора, комп'ютера або телефона тощо. Важливо у роботі вчителя дотримуватися прозорості і гласності. Кожний педагогічний вплив, дія має бути пояснена і обґрунтована. з якою метою застосовується, які перспективи та очікувані результати тощо. Адже насамперед вчителі і батьки – це партнери у сфері освіти. І дуже важливо налагодити партнерські стосунки, співдружність та спільну відповідальність за прийняті рішення, їх виконання, досягнення результатів. Зрозуміло, що не завжди у вчителя виникає порозуміння з батьками щодо розвитку їх дитини. Тільки тоді, коли добровільно обговорюються і приймаються правила співпраці, їх виконання, дотримуються правила комунікації, можна стверджувати про ефективність партнерської взаємодії з учасниками освітнього процесу.

Ефективний спосіб налагодження комунікації - це постійно повідомляти про шкільні програми і прогрес дитини, ведення записів з фактами про клас, навчальною програмою; обмін корисними ресурсами, контактною інформацією, ключовою термінологією та порадами, які допоможуть батькам підтримати розвиток своєї дитини. Як правило, кожен вчитель створює закриту групу у соціальних мережах для комунікації, у якій може бути гаряча лінія щодо обміну терміновою інформацією, виконанням домашніх завдань, забутих або пропущених завдань, тощо. У створених групах вчитель може виставляти записані відео з порадами та рекомендаціями. Записане звертання вчителя – це хороший спосіб гуманізувати комунікацію та допомогти батькам краще спілкуватися з вами. Технології залучення батьків в освітній процес. Змінюється суспільство, змінюється школа і відповідно змінюються погляди

батьків на освіту і виховання учнів. Їх мало цікавить нудні зустрічі у класній кімнаті – а більше цікавить розвиток їх дітей. Для реалізації цієї потреби вчителі можуть застосовувати технології «включення батьків в освітній процес». Батьки можуть виступати в ролі асистентів, помічників під час будь-якого виду діяльності з дітьми (наприклад, практичне заняття чи лекція), у ролі експертів (якщо педагог готує заняття за темою, з якої добре обізнаний), у ролі консультантів, організаторів заходу (наприклад, бесіда про професії й досягнення кар'єри, де доповідачі – батьки; організація ярмарок, тематичних свят, екскурсій тощо). Це дасть можливість батькам провести час з вчителем, з учнями, поставити запитання і побачити особливості педагогічної діяльності, відчуті труднощі співпраці індивідуально з кожним учнем і з класом в цілому. Від спільної роботи батьків і педагогів виграють усі сторони освітнього процесу: батьки беруть активну участь у житті дітей, тим самим вони починають краще їх розуміти й налагоджувати стосунки; педагоги, взаємодіючи з батьками, дізнаються більше про дитину, її особливості, специфіку сімейного виховання та середовища, в якому вона виховується й розвивається. Так, залучення батьків до навчального процесу має низку переваг: ще одна доросла людина в класі потенційно збільшує можливості для вчителя організувати різні види індивідуальної роботи та в малих групах.

Але є і певні труднощі з якими стикається сучасний вчитель. До таких основних труднощів партнерської співпраці вчителя з батьками відносять:

1. Збайдужіння батьків до навчання та виховання їхніх дітей.
2. Слабка комунікація між школою і батьками.
3. Занадто прискіпливий контроль з боку батьків щодо організації та методики навчання дітей.
4. Нечітка регламентованість батьківських повноважень в організації освітнього процесу.

Головне, що запорукою продуктивного стилю спілкування педагога є його спрямованість на дитину, захопленість своєю справою, професійне володіння організаторською технікою, делікатність у стосунках.

Говорячи про співпрацю школи та батьків, Ми розуміємо, що це не тільки зв'язок “батьки – вчителі”, а й зв'язок між школою та місцевою громадою загалом.

2.2. Аналіз потенціалу предмета «англійська мова» щодо втілення ідей педагогіки партнерства

Одна із цілей викладання іноземних мов – формування іншомовної комунікативної компетентності. Аналіз науково-методичних джерел та змісту Концепції «Нової української школи» дозволяє дійти висновку, що іншомовна комунікативна компетентність людини вміщує такі складники, як лінгвістична (володіння мовними засобами); тематична (володіння екстралінгвістичними засобами); прагматична (здатність користувача логічно пов'язувати речення з метою формулювання зв'язних фрагментів мовлення); соціокультурна (знання соціокультурного контексту спілкування); компенсаторна (вміння досягти взаєморозуміння з іншими людьми); навчальна (вміння користуватися відповідними навчальними ресурсами); комунікативна (уміння спілкуватися та взаємодіяти зі співбесідником) компетенції. Остання, комунікативна компетенція найбільш ефективно формується на основі використання педагогіки партнерства.

Основною метою навчання іноземних мов у школі сьогодні є розвиток здатності школяра до спілкування іноземною мовою. Реалізація цієї мети пов'язана з формуванням в учнів ряду комунікативних навичок: розуміти і породжувати іншомовні висловлювання відповідно до конкретної ситуації спілкування, мовної завданням і комунікативним наміром; здійснювати своє комунікативну поведінку у відповідності з правилами спілкування і національно – культурними особливостями країни досліджуваної мови.

Але останні роки спостерігається така тенденція, що батькам краще оплатити заняття своєї дитини з помічником ніж допомогти самим. Тому нам і потрібні зміни в освітньому процесі щоб змінити це.

Для задоволення таких високих запитів необхідні нові підходи до організації навчального процесу. Тому сьогодні в методиці викладання іноземних мов виникають нові методи навчання, використання яких допоможе розвивати критичне мислення, навчить робити самостійний вибір та використовувати набуті знання в житті.

Щоб в повному обсязі реалізувати принципи і стратегії Нової Української школи у викладанні англійської мови в середній школі, необхідно підібрати методи і форми які б реалізували ці зміни повним обсягом. Тому для досягнення результатів в сучасній школі широко використовують інтерактивні методи навчання, які забезпечують засвоєння ними змісту навчання й досягнення цілей навчання при розв'язанні певних завдань.

Використання інтерактивних методів, прийомів, вправ на уроках і в позаурочний час допомагають учням у цікавій активній навчальній формі здобувати нові знання, набувати життєво необхідних умінь та навичок, сприяють формуванню ключових компетентностей. Використовуючи на уроках ці методи, з'являється можливість позбавити закомплексованості учнів з невисоким рівнем навчальних досягнень, а також можна зацікавити їх навчальним матеріалом і тим самим подарувати їм радість від власних успіхів. На таких уроках діти активно змагаються, спілкуються, намагаються довести свою думку, вчаться працювати в групі, а також розвиваються комунікативні здібності учнів.

Один із популярних методів навчання та взаємодії є «Акваріум». У цьому методі одна мікрогрупа працює окремо, в центрі класу, після обговорення викладає результат, а решта груп слухає, не втручаючись. Після цього групи зовнішнього кола обговорюють виступ групи і власні здобутки.

Відомими фронтальними методами фронтальних методами навчання, які також дають хороші результати у використанні є: «Велике коло», «Мікрофон», «Незакінчені речення», «Мозковий штурм», «Мозаїка».

«Велике коло» та «Мікрофон» досить схожі між собою інтерактивні методи навчання. Суть методу «Велике коло» полягає у тому, що учні сидять по колу і по черзі за бажанням висловлюються з приводу певного питання. Обговорення триває, поки є бажуючі висловитися. Вчитель може взяти слово після обговорення. А метод «Мікрофон» за своєю суттю є різновидом великого кола. Учні швидко по черзі висловлюються з приводу проблеми, передаючи один одному уявний "мікрофон".

Дещо ускладнений варіантом великого кола є метод «Незакінчені речення»: відповідь учня – це продовження незакінченого речення типу "можна зробити такий висновок...", "я зрозумів, що..."

Маючи такий потужний інструмент в роботі, вчителю лише треба долучити до своєї роботи батьків.

На приклад в п'ятому класі вивчається тема «My Family» , батьки можуть допомогти дитині намалювати родинне дерево, разом з дитиною підписати його. А при вивченні теми «Школа. Шкільне приладдя» розробити постери.

Також досить популярне є завдання, створення кросвордів українською і англійською мовами. Батьки разом з дітьми в тандемі формують завдання і оформлюють. Корисним є складання «Reading Box» своїх дітей. А при читанні текстів англійською мовою можна разом скласти план до тексту або схему до тексту. Потім обговоривши текст рідною мовою виписавши нові слова в словничок і вивчити їх. Також дієве це записування нових слів на стікери і розклеїти їх по будинку, щоб дитина кожен день бачила їх і промовляла для легшого запам'ятовування. І хоча б раз на тиждень усією родиною дивитись мультфільм англійською мовою.

Проте дійсно ситуацію успіху для дитини складає якщо батьки беруть участь в шкільних заходах, наприклад, день професій на уроках англійської

мови. Такі заходи залучають дітей, батьків і вчителів до спільної діяльності, зближують їх, мотивують не лише дітей, але й батьків до вивчення мови та зближують їх з дітьми.

Велике значення для мотивації дітей у вивченні мови і реалізації педагогіки партнерства є відкриті уроки де батьки можуть бачити результати роботи, отримують знання з розвитку дітей, їх відкритість до співпраці.

ВИСНОВКИ

У Концепції Нової української школи набуває значення аспект педагогіки партнерства між всіма учасниками освітнього процесу.

Головними принципами стає гуманізм і творчий підхід до розвитку особистості. А основні завдання це подолання інертності мислення, та більш новий підхід спілкування та взаємовідносин між учасниками освітнього процесу.

Сучасні освітні технології дають мам велику можливість у виборі методів для роботи з учнями та створенню сприятливих умов для повноцінної спільної діяльності учнів, батьків та вчителя. Впроваджуючи цю концепцію у свою практику, то результати партнерства можуть бути такими як: доброзичливість і позитивне ставлення, довіра у відносинах, повага до особистості, розподілене лідерство (про активність, право вибору та відповідальність за нього, горизонтальність зв'язків), принципи соціального партнерства (рівність сторін, добровільність прийняття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей).

Завдання педагога не відступати від принципів і втілювати ці ідеї, використовувати в своїй роботі інтерактивні методи, виявляти ініціативу, будувати навчання і виховання таким чином, щоб учні були постійно залучені до спільної діяльності, використовувати цікаві й захоплюючі розповіді, відверту бесіду, показувати особистий приклад, віднаходити спільний пошук рішень, брати участь у благодійних акціях та суспільно-корисних справах.

РЕЗЮМЕ

У роботі розглядається педагогіка партнерства, що передбачає взаємодію педагога, батьків та учнів з метою спільного проєктування та реалізації навчального процесу. Зазначається, що в підлітковому віці (базова школа) школярі формують свої цінності та інтереси, проявляють себе як особистість, іноді невпевнені в собі шукають нові шляхи і знання, тому важливо дати їм відчуття впевненості, значущості, закорінити в них доброту, сердечність та чуйність. Також співпраця з родинами є необхідною для поліпшення навчання дітей. Резюмуючи, педагогіка партнерства є важливим інструментом для розвитку підлітка та формування її цінностей та компетентностей. Батьківське партнерство передбачає спільне навчання, де батьки виступають як компетентні та цінні учасники, що допомагає їм стати ближче до своєї дитини.

У першому розділі роботи «Теоретичні основи педагогіки партнерства в умовах нової української школи» обґрунтовано загальне поняття педагогіки партнерства, її основоположні принципи побудови та особливості педагогіки партнерства в сучасній українській школі.

У другому розділі «Організація освітнього процесу на засадах педагогіки партнерства в умовах реалізації концепції нової української школи на уроках англійської мови» розкрито основні шляхи реалізації педагогіки партнерства в Новій українській школі.

Курсова робота складається зі вступу, двох розділів. Обсяг роботи складає 25 сторінок. У списку використаної літератури нараховується 22 джерела.

Ключові слова: Нова українська школа, педагогіка партнерства, компетентності, цінності.

RÉSUMÉ

The paper discusses the pedagogy of partnership, which involves the interaction of teachers, parents, and students to jointly design and implement the educational process. It is noted that in adolescence (basic school), students form their values and interests, express themselves as individuals, sometimes insecure, looking for new ways and knowledge, so it is important to give them a sense of confidence, significance, and instill in them kindness, cordiality, and sensitivity. Also, cooperation with families is essential to improve children's learning. To summarize, partnership pedagogy is an important tool for the development of adolescents and the formation of their values and competencies. Parental partnership involves joint learning, where parents act as competent and valuable participants, which helps them become closer to their child.

The first section of the paper, "Theoretical Foundations of Partnership Pedagogy in the New Ukrainian School," substantiates the general concept of partnership pedagogy, its fundamental principles of construction, and the peculiarities of partnership pedagogy in the modern Ukrainian school.

The second chapter, "Organization of the Educational Process on the Basis of Partnership Pedagogy in the Context of Implementation of the Concept of the New Ukrainian School in English Language Classes," reveals the main ways of implementing partnership pedagogy in the New Ukrainian School.

The course work consists of an introduction and two chapters. The volume of the work is 25 pages. The list of references includes 22 sources.

Keywords: New Ukrainian School, pedagogy of partnership, competencies, values.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бібік, Н. (Ред.). (2018). *Нова українська школа: порадник для вчителя*. Літера ЛТД. 1
2. Бугайчук, Н.В. (2017). *Форми і методи роботи класного керівника з батьками учнів*. КНЗ «ЧОПОПП ЧОР».
3. Вознюк, О.В. (2019). Підготовка майбутніх учителів у контексті концепції Нової української школи: методичний аспект. Методичний експрес: Теорія і практика навчання англійської мови в Новій українській школі: Навчально-методичний посібник для вчителів закладів початкової освіти та студентів педагогічних спеціальностей. Вид. О. О. Євенок,.
4. Вознюк, О.В. (2014). Синергетичний підхід до вивчення англійської мови. *Інновації в освіті: інтеграція науки і практики: збірник науково-методичних праць* / за заг. ред. Дубасенюк, О.А. Вид-во ЖДУ ім. І. Франка.
5. Глущенко, К. Що таке педагогіка партнерства: правила сучасного викладання. <https://buki.com.ua/news/shcho-take-pedagogika-partnerstva/>
6. Гогола, І. О. & Вознюк, О. В. (2020). Педагогіка А. Г. Ривіна як ефективна методика вивчення іноземних мов. *Theory and Practice of Teaching Foreign Languages.*, AllUkrainian student scientific Internet-conference (April 6 – 1, 2020). Zhytomyr: IFZSU.
7. Журавко, С., О., *Педагогіка партнерства як один із факторів ефективної взаємодії учасників освітнього процесу*. <https://genezum.org/library/>
8. Кириченко, В. (2015). Соціальне партнерство школи і сім'ї: переосмислення проблем і перспектив. Довідник директора школи.
9. Ковальчук, В.А. (2022). Педагогічне партнерство як основа розвитку сучасної системи освіти та інституту сім'ї. *Теоретико-практичні засади*

партнерської взаємодії соціономічної та освітньої сфер: зб. наук. праць за матер. міжрегіонального науковометодичного онлайн-семінару / за ред.

Данильчук, Л. О. Хмельницький.

10. Скиба, М. *Краще разом. Що таке педагогіка партнерства і навіщо вона в НУШ.*, <https://nus.org.ua/articles/pedagogika-partnerstva-shho-tse-take-ta-yak-zrozumity-chy-vona-ye-u-shkoli/>

11. Тюпа, А. І. (укл.). (2012). Класний керівник і батьки: забезпечення партнерства і співпраці: збірка матеріалів з досвіду роботи. ОППО.

12. Кравчинська, Т. С. (2017), Педагогіка партнерства: основні ідеї, принципи та сутність., Підготовка керівних та педагогічних кадрів до реалізації Концепції Нової української школи: Зб. ст. Всеукраїнської наук.-практ. Інтернет-конф: Харківська академія неперервної освіти.

13. Крилевець, М. П. & Устименко, Т. А. (упорядники). (2021). *Кращі практики НУШ на Полтавщині* (Збірник матеріалів).

14. *Концепція «Нова українська школа»*,
<https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska>

15. *Нова українська школа: poradnik dla vchytelja.* (2017). Під заг. ред. Н.М.Бібік – К.: ТОВ Видавничий дім «Плеяди».

16. *Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи.*, <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola>

17. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року. : https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/54258/

18. *Стандарти громадськоактивної школи: залучення батьків*, (2014),: навчально-методичний посібник / Під заг. ред. Даниленко, Л.,І., — К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди».

19. *Стосунки батьків та дітей у сучасній родині та формування педагогічної культури батьків*, (2011), Позакласний час.– №2. – с. 38 – 40
20. Трубавіна, І.М. (2012). *Закордонний досвід соціально-педагогічної роботи з сім'єю*. Психолого-педагогічні науки
21. Чулюк-Заграй, О. (2015). Трикутник партнерства: педагоги – діти – батьки. *Особистість*.- №15. - с.9
22. Шайнюк, С. В. (укладач). (2022). *Педагогіка партнерства в умовах Нової української школи: методичні рекомендації*,– Центр професійного розвитку педагогічних працівників – Ковель.